

Nemzetközi társadalomföldrajzi konferencia Beregszászon

2012. március 29–30-án „Társadalomföldrajzi kihívások a XXI. század Kelet-Közép-Európájában” címmel nemzetközi földrajzi konferenciára került sor Beregszászon a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (KMF) Földtudományi Tanszékének szervezésében. A konferenciára – melynek hivatalos nyelve a magyar, az ukrán és az angol volt – hét ország 45 oktatási és tudományos intézményének 149 kutatója jelentkezett be, összességében 117 előadással.

A rendezvényt dr. Orosz Ildikó, a KMF elnöke nyitotta meg, majd Tóth István beregszászi magyar főkonzul üdvözlő szavai hangzottak el. Az ezt követő plenáris ülés keretében terítékre került a társadalomföldrajz néhány általános elméleti kérdése, így, Nemes Nagy József professzor (Eötvös Loránd Tudományegyetem) a magyarországi területi kutatásban érlelődő változások mibenlétét vázolta fel, Pidhrusnij Hrihorij professzor (az Ukrán Nemzeti Tudományos Akadémia Földrajzi Intézete) pedig az országok és régiók fázisos-evolúciós fejlődéséről értekezett.

Az együttes ülés előadói a régióban jelentkező aktuális problémakörök közül érintették az etnikai oroszok és ukránok nyelvi asszimilációjának trendjeit Ukrajna régióiban (Dnyisztrjanszkij Miroszlav professzor, KMF–Lvivi Ivan Franko Nemzeti Egyetem), a kelet-közép-európai cigányság demográfiai robbanását és migrációját, mint a XXI. századi Európa nagy kihívását (Süli-Zakar István professzor, Debreceni Egyetem), valamint eleink örökségét, mint turisztikai vonzerőt a XXI. századi Kelet-Közép-Európában (dr. Gyuricza László, Pécsi Tudományegyetem). Az ukrán–magyar, illetve magyar–ukrán relációban jelentkező nyelvi nehézségek áthidalását az előadásokkal párhuzamosan vetített másik nyelvű feliratkozás segítette.

Délután a konferencia szekcióülésekkel folytatódott. A kutatók hét szekció keretein belül járták körbe a népesség- és társadalomföldrajzzal (35 bejelentett előadás), a gazdaságföldrajzzal (26 bejelentett előadás), a régiókkal és határokkal (21 bejelentett előadás), valamint a turizmussal (31 bejelentett előadás) kapcsolatos XXI. századi kihívásokat térségünkben.

A Népesség- és társadalomföldrajz szekció az előadások nagy száma miatt két alszekcióban ülésezett, melyeken dr. Gyurgyík László, Mezencev Kosztyantin professzor, Dnyisztrjanszkij Miroszlav professzor és dr. Molnár József elnökölték. Amint azt Dnyisztrjanszkij professzor szekciózáró összefoglalójában kiemelte, az előadások nagy része a jelenkori társadalom valós szociális problémáinak a földrajzi aspektusaival foglalkozott.

A Gazdaságföldrajzi szekció szintén két alszekció keretén belül zajlott, amelyeket dr. Fodor Gyula, valamint Süli-Zakar István és Pidhrusnij Hrihorij professzorok vezettek. A szekciókban elhangzott magyar, angol és ukrán nyelvű előadások szinte mindegyike után élénk vita alakult ki, amely a kérdéseken és hozzászólásokon kívül nem mellőzte az építő jellegű javaslatokat sem. A nyelvi különbözőség nem jelentett akadályt a szekció munkájában, szinte minden előadáshoz érkeztek hozzászólások másik nyelvű hallgatóktól is. Maga a szekció nem bizonyult csak szűken értelmezve gazdaságföldrajzának, hiszen az előadások egy része térinformatikával, humán erőforrásokkal, a hátrányos helyzetű régiókkal és munkaerő-piaci csoportokkal vagy éppen a kreatív gazdasággal volt kapcsolatos.

A Régiók és határok szekció munkája Nemes Nagy József professzor és dr. Radics Zsolt elnökletével, Izsák Tibor magyar–ukrán moderátor közreműködésével folyt. A szekció előadói három országból érkeztek – Magyarországról (Budapest, Nyíregyháza, Debrecen, Pécs), Ukrajnából (Harkiv, Luck) és Szerbiából. Az előadások nagyobb része konkrét határ menti térségek helyzetelemzésével foglalkozott, de terítékre kerültek a regionális elemzés általános elméleti kérdései is.

A két Turizmus alszekció dr. Gyuricza László (Pécsi Tudományegyetem) és Kaszinec Otokar (Munkácsi Állami Egyetem), valamint dr. Aubert Antal (Pécsi Tudományegyetem) vezetésével ülésezett. A turisztika mint tudományág elméleti kérdéskörei mellett a dinamikusan fejlődő idegenforgalmi ágazat gyakorlati problémái is az előadások és megbeszélések tárgyát képezték. A szekcióülés lezárásaként dr. Gyuricza László külön hangsúlyozta a kétoldalú szakmai (tudományos és gyakorlati) kapcsolatok jövőbeli fejlesztésének fontosságát.

A szekcióülések befejeztével állófogadásra került sor, ahol kiváló alkalom nyílt a felmerült szakmai kérdések megvitatásának folytatására, az együttműködési lehetőségek továbbgondolására. Ahogy azt Dnyisztrjanszkij Miroszlav professzor pohárköszöntőjében kiemelte, a „Társadalomföldrajzi kihívások a XXI. század Kelet-Közép-Európájában” nemzetközi földrajzi konferencia megrendezésével a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola betölteni látszik az országok és tudományos iskolák közötti összekötő kapocs, illetve híd szerepét.

Másnap a konferencia munkája egész napos szakmai kirándulással folytatódott. Az első megállóhely a munkácsi vár volt, ahol a résztvevők az erődítmény történelmével és jelenével is megismerkedhettek. Ezután a csoport meglátogatta a Dobó-féle borospincéket Szerednyén, betekintést kapott azok történetébe és a szerednyei borkészítés jelenlegi sajátosságaiba, majd tanulságos borkóstolóval zárta az ott-tartózkodást. A szakmai kirándulás záró programpontja gyalogos ungvári városnézés volt.

Az előadások anyagai kétkötetes kiadványban jelentek meg, amelyet a regisztrációkor a résztvevők mindegyike kézhez kapott.

A konferencia megrendezését és a kiadvány megjelentetését a Bethlen Gábor Alap és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola támogatta.

Dr. Molnár József, Beregszász